

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ПОЛТАВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА»

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ
за матеріалами ІХ Всеукраїнської науково-практичної конференції
«ЕЛЕКТРОННІ ТА МЕХАТРОННІ СИСТЕМИ:
ТЕОРІЯ, ІННОВАЦІЇ, ПРАКТИКА»

10 листопада 2023 року

Полтава 2023

2. Телекомунікаційні та інформаційні мережі : Підручник [для вищих навчальних закладів] / П.П. Воробієнко, Л.А. Нікітюк, П.І. Резніченко. – К.: САММІТ-Книга, 2010. – 708 с.: іл.

WAYS OF IMPROVING THE QUALITY CHARACTERISTICS OF THE RECEIVING TRACT OF THE TELECOMMUNICATION SYSTEM

S. Demus, postgraduate student,

O. Shefer, Doctor of Science, professor,

S. Kyslytsia, Ph.D., Associate Professor

National University «Yuriy Kondratyuk Poltava Polytechnic»

УДК 621.396

О.С. Жученко, д.т.н., доцент,

Я.Д. Васєв, магістрант

Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

ОСНОВИ ПОБУДОВИ ТА ФУНКЦІОНУВАННЯ DNS

Для отримання відповідності між іменами вузлів та їх IP-адресами використовується протокол DNS (Domain Name Service). Система доменних імен являє собою розподілену базу даних, що використовується застосуванням TCP/IP для встановлення даної відповідальності. Також DNS використовується для маршрутизації електронної пошти. На верхньому рівні знаходяться кореневі DNS-сервери, нижче - DNS сервери географічних зон, ще на нижчий рівень - локальні DNS-сервери.

Взаємодією між DNS-клієнтом та DNS-сервером керує протокол DNS. DNS-клієнт відправляє запит, а DNS-сервер повертає відповідь, що містить необхідну для клієнта інформацію. DNS-запит може бути рекурсивним або ітеративним. На рис.1 показано, що на етапі 1 перетворювач активізується через системний виклик. Далі перетворювач надсилає DNS-запит локальному серверу (етап 2) і чекає відповіді (етап 9).

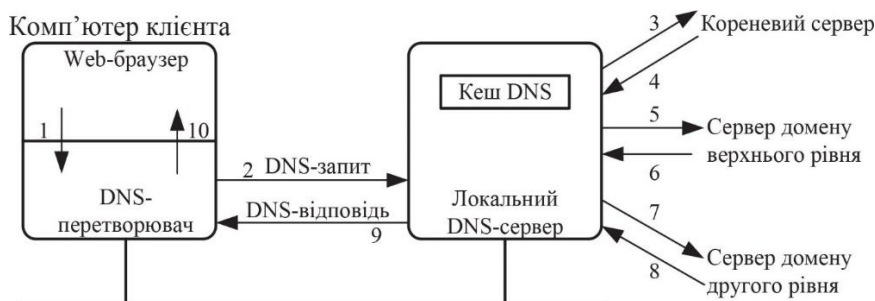

Рис. 1. Опрацювання DNS-запиту

Відповідність між доменними іменами (FQDN) і IP-адресами може встановлюватися як засобами локального вузла, так і засобами централізованої служби. Існують поняття основної зони, додаткової зони і зони – заглушки (рис. 2).

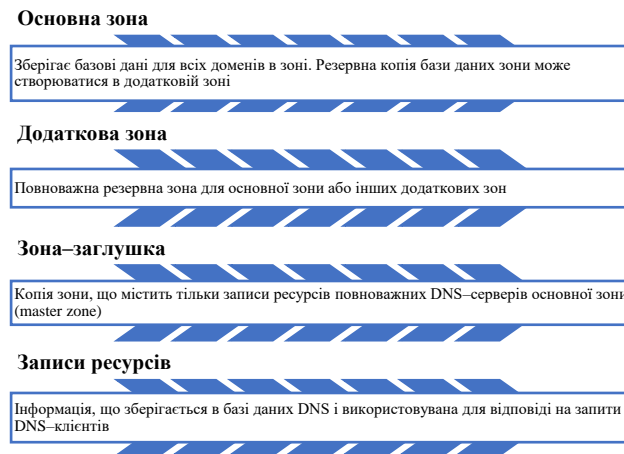

Рис. 2. Зони DNS

Кожен DNS – сервер містить записи ресурсів, необхідні йому для відповіді на запити, що відносяться до його частини простору імен DNS. Записи ресурсів розрізняються за типами: наприклад, адресний запис (A), канонічне ім'я (CNAME), сервер імен (NS), поштовий обмінник (MX).

Найбільш важливі типи DNS-записів (рис. 3).

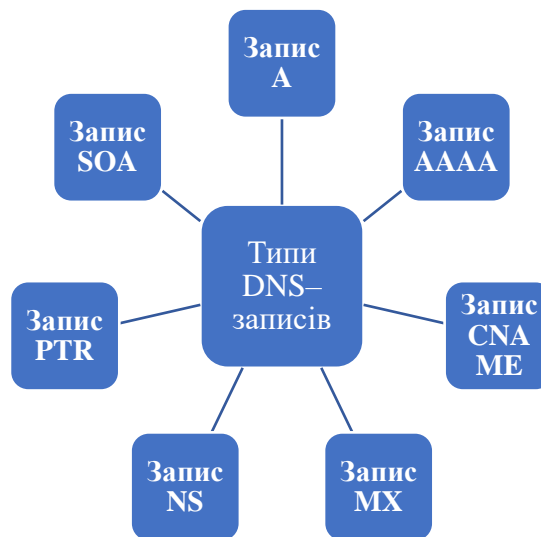

Рис. 3. Типи DNS-записів

Найбільш популярна програма підтримки доменної адресації є named. Вона реалізує BIND. В системі Windows NT 4.0 є свій сервер доменних імен, який підтримує специфікацію BIND. Це сервер доменних імен який був запропонований в університеті Берклі. Він забезпечує пошук IP адрес та доменних імен для довільного вузла мережі.

Можна виділити основні причини неправильного функціонування DNS-служби: віддалені атаки на DNS-сервер, перехоплення запиту DNS, помилкові дії адміністратора DNS-сервера.

ЛІТЕРАТУРА:

1. *Комп'ютерні мережі: підручник / [Азаров О. Д., Захарченко С. М., Кадук О. В. та ін.]. – Вінниця : ВНТУ, 2020. – 378 с.*

2. Кучернюк П. В. *Основи теорії телекомунікацій: текст лекцій з дисципліни «Основи теорії телекомунікацій і радіотехніки»*. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2020. 290 с.

3. Кучернюк П.В. *Комп'ютерні мережі: навчальний посібник з дисципліни «Комп'ютерні мережі та засоби телекомунікацій» для студентів спеціальності 7.05090201, 8.05090201 «Радіоелектронні апарати та засоби»*. Київ: НТУУ «КПІ», 2015 р. 238 с.

BASICS OF BUILDING AND FUNCTIONING OF DNS

O.S. Zhuchenko, Doctor of Science. Associate Professor,

Y. Vasiev, Postgraduate Student

National University «Yuri Kondratyuk Poltava Polytechnic»

УДК 004.42

Л.І. Леві, д.т.н., професор,

О.С. Шкицький, магістрант

Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

МОДЕРНІЗАЦІЯ СИСТЕМИ КЕРУВАННЯ ЕЛЕКТРОПРИВОДОМ ГОЛОВНОГО РУХУ ТОКАРНОГО ВЕРСТАТА З ЧПК

Станом на сьогоднішній день у навчальних закладах та на промислових підприємствах знаходиться велика кількість верстатів з числовим програмним управлінням, непрацездатних через несправність або моральне старіння систем ЧПК.

Введення даного обладнання у навчальний чи виробничий процес можливе за умови заміни систем ЧПК. Однак оснащення промисловими системами типу Fanuc, Sinumeric і т.і. потребує значних фінансових вкладень. Вартість нового верстата з ЧПУ складає близько 800 тис. гривень. Заміна системи ЧПК – від 200 тис. гривень. Враховуючи вік та залишковий ресурс механічної частини обладнання, такі вкладення мають певний ризик.

У зв'язку з цим модернізація верстатів з ЧПУ 70-х – 90-х років випуску доцільна із застосуванням комп'ютерного керування.

Для керування верстатами від персонального комп'ютера застосовується спеціалізоване програмне забезпечення Linux CNC, Mach тощо. У цих системах використовуються мови програмування сумісних із промисловими системами ЧПУ.

Для сполучення персонального комп'ютера з приводами верстата використовуються CNC-контролери, призначені для керування синхронними кроковими та серводвигунами, а також допоміжними пристроями верстатів – револьверними головками, маніпуляторами тощо.

CNC-контролер – контролер, який дозволяє забезпечити керування електроприводами подачі (кроковими та сервоприводами) від персонального